

TOELICHTING

- De bespreekboom –

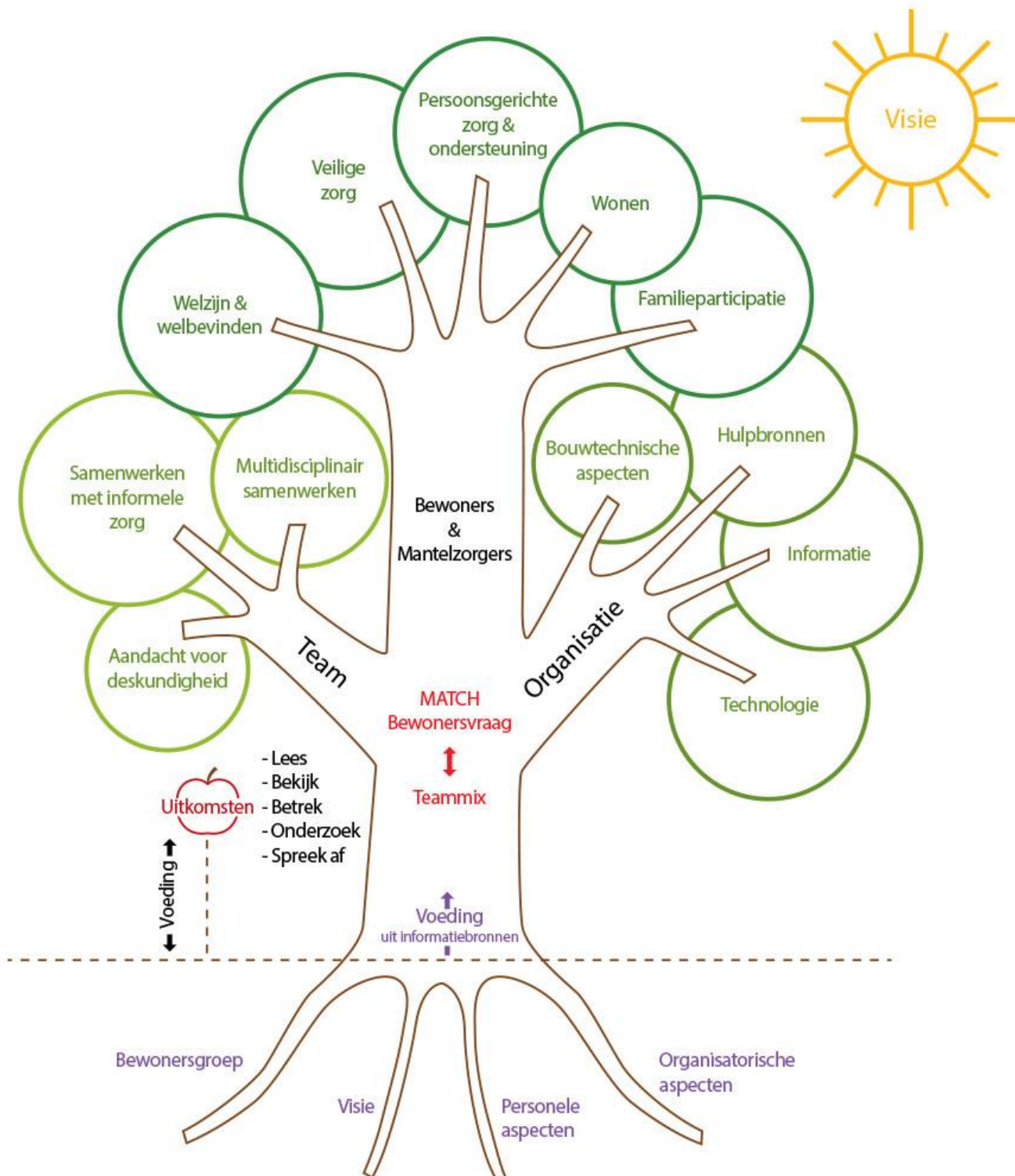
Onderdeel van de handreiking aansluiten met je team bij de bewoner(s) fase 1

De handreiking Verantwoorde personeelssamenstelling faciliteert teams, management en bestuur om, uitgaande de cliënt als mens (wie de cliënt is, wat voor hem belangrijk is en wat hij nodig heeft), gezamenlijk zorg te dragen om aan te sluiten bij de bewoner(s) vanuit een steeds lerend en ontwikkelend team en organisatie.

Een verantwoorde personeelssamenstelling heeft geen vaste norm en geen vaste vorm. Elk team heeft, afhankelijk van de cliëntgroep en de context, behoefte aan een eigen teammix. Deze teamsamenstelling is geen vast gegeven, maar ontwikkelt in de tijd mee met de veranderingen in de bewonersgroep. Dit vraagt regelmatig om een aanpassing, soms op korte termijn, soms op lange termijn.

Daarnaast weten we dat er belangrijke factoren in de context zijn, die van invloed zijn op de mate waarop je met een bepaalde teammix kwaliteit van leven realiseert. Het gaat dan mogelijk om: leercultuur, multidisciplinaire samenwerking, communicatie, rolmodelgedrag en communicatie¹.

De bespreekboom is bedoeld voor teams om een overzicht te geven. Met je team aan te sluiten bij de bewoners is afhankelijk van veel factoren en die hangen ook met elkaar samen. Deze factoren vind je terug in de structuur van de bespreekboom.

STRUCTUUR VAN DE BESPREEKBOOM

Stam:

Het hart van de boom is de relatie tussen de cliënt en het team: match het team met alles wat zij in huis heeft bij wie de bewoner als mens is, wat voor hem van waarde is en wat hij nodig heeft. De relatie groeit in de tijd. Net als een boom, die met zijn jaarringen steeds steviger wordt: Je leert elkaar steeds beter kennen, maar het blijft ook afstemmen en elkaar ontmoeten om te kunnen blijven groeien

Kluit:

Er zijn vier hoofdwortels: kwantitatieve teamsamenstelling, visie van de organisatie, kwantitatieve bewonersinformatie en organisatorische aspecten.

Boomtakken:

Er zijn drie hoofdtakken: bewoners en mantelzorgers, team, organisatie.

Elke hoofdtak is uitgewerkt in een aantal zijtakken. Zo is de tak Bewoners en mantelzorgers vertakt in Persoonsgerichte zorg, Wonen en welzijn en Veilige zorg.

SAMENHANG IN DE BOOM

Een boom zonder kluit gaat dood. In de kluit bevinden zich de aspecten die nodig zijn om de boom te laten groeien. In de bespreekboom zijn dat de voorwaarden om het team te laten functioneren. Het zijn zaken waar het team zelf weinig invloed op heeft. Het management gaat aan de slag met die wortels. Het teamgesprek kan met haar uitkomsten input geven voor het management om de voorwaarden te ontwikkelen passend bij wat teams nodig hebben. Ook kan het management behoefte hebben om gericht input bij een team op te halen hiertoe.

In de takken zijn de onderwerpen geplaatst waarmee het team, onder leiding van een goede gespreksleider en met betrokkenheid van management en ondersteunende diensten, aan de slag kan.

Het is belangrijk dat alle takken zich even sterk ontwikkelen, want: een ruïn die niet evenwichtig is, kan ervoor zorgend dat de boom bij een storm omwaait.

De visie is ook toegevoegd als een zon die de boom licht en warmte geeft. Zonder de zon kan de boom niet groeien, of: een visie op papier gaat niet tot verandering leiden. De zon verwarmt de takken, en: de visie voegt waarde toe aan de onderwerpen die op de takken geplaatst zijn.

In de bespreekboom zie je de samenhang van alle factoren die van invloed zijn op de vraag:

Hoe kunnen we met ons team aansluiten bij de bewoner?

Dit helpt om een vertrekpunt te kiezen om verbeteringen op te sporen en aan te pakken en daarbij niet het grote geheel uit het oog te verliezen.

Belangrijke vraag daarbij is: wie is het team? Als je die vraag beantwoord vanuit de client dan kom je op deze vraag zeer waarschijnlijk tot andere conclusies dan dat je kijkt naar hoe het team is georganiseerd (bijvoorbeeld zorgteam, behandeldienst) De kluit en de takken staan voortdurend met elkaar in verbinding: ze maken elkaar sterker om tot een goede match te komen tussen wie de bewoner is, wat voor hem belangrijk is en wat hij nodig heeft.

BOOM

De stam is de match tussen bewonersvraag en teammix, de verbinding tussen de kluit en de kruin.

Aan de stam zit de kruin met hoofd- en zijtakken en aftakkingen. Jullie bepalen als team, in overleg met het management, zelf in welke volgorde jullie de takken bespreken. Het is belangrijk om uiteindelijk alle takken in ieder geval even onder de loep te nemen, want ze zijn allemaal belangrijk bij het aansluiten bij de bewoners. Het gaat om de samenhang. Maar hoe uitgebreid jullie elke tak bespreken is afhankelijk van jullie situatie. Het kan zijn dat bij jullie een bepaald onderwerp de afgelopen tijd al veel aandacht heeft gehad. Dan hoeft je die tak niet uitgebreid te bespreken.

Er zijn drie hoofdtakken

- I. Bewoners en mantelzorgers
- II. Team
- III. Organisatie

Hoofdtakken, zijtakken en aftakkingen

Hoofdtak: Bewoners en mantelzorgers

Zijtakken en aftakkingen:

1. Persoonsgerichte zorg en ondersteuning:
 - a. Ken je cliënt: volledige anamnese en persoonlijk verhaal, eigen regie.
 - b. Aandacht en tijd voor de cliënt als mens.
2. Welzijn en welbevinden:
 - a. Zinnvolle dagbesteding.
 - b. Complexiteit cliënten: onrust, probleemgedrag, dwalen, toezicht.
3. Wonen:
 - a. Wooncomfort: gastvrijheid, maaltijden, schoonmaak en inrichting.
4. Veilige zorg:
 - a. Basisveiligheid, basis op orde.
 - b. Observeren/signaleren (heb je de risico's in beeld?).
5. Familieparticipatie:
 - a. Gebruik maken van kennis en ervaring van familieleden en vrienden.
 - b. Aandacht voor hun noden.

Hoofdtak: Team

Zijtakken en aftakkingen:

6. Multidisciplinaire samenwerking:
 - a. Verankeren van medische, verpleegkundige en psychosociale expertise.
7. Samenwerken met informele zorg:
 - a. Een evenwichtig samenspel in de driehoek bewoner, informele zorg en zorgverleners.
 - b. Taken en verantwoordelijkheden van familie en vrijwilligers zijn helder voor alle betrokken partijen.
8. Aandacht voor deskundigheid:
 - a. Competenties: kennis, vaardigheden, attitude.
 - b. Reflecteren, leren, ontwikkelen, motivatie, talenten.
 - c. Deskundigheidsbevordering.

Hoofdtak: Organisatie

Zijtakken en aftakkingen:

9. Bouwtechnische aspecten:
 - a. Kleinschalig wonen.

- b. Kleinschalig wonen binnen grootschalige instelling.
 - c. Grootschalige afdeling.
 - d. Schakeling groepen.
 - e. Huiskamers, (lange) gangen, zichtlijnen, voldoende ruimte, faciliteiten.
10. Hulpbronnen:
- a. Materialen en hulpmiddelen.
 - b. Facilitaire zaken (zoals keuken, linnenkamer en schoommaak).
 - c. Ondersteunende diensten (zoals HR, Kwaliteit en Veiligheid, Zorgadministratie).
11. Informatie:
- a. Verzamelen en delen van informatie voor samen leren en verbeteren van kwaliteit.
12. Technologie:
- a. Domotica (camera's, GPS, bewegingssensoren), app's, websites, social media, nieuwe technologie (robotisering).
 - b. Alarmering.

Ondersteuning vanuit de organisatie. Bij dit onderdeel komen aspecten uit de kluit aan bod. Jullie hebben cijfers en informatie gekregen over bijvoorbeeld het ziekteverzuim, de verhouding vast-flex, de beschikbaarheid van andere disciplines. Maar kloppen die cijfers ook voor jullie gevoel? Hoe werkt het in de dagelijkse praktijk?